

Debatkonkurrence 20.3.79

DØDSSTRAFFEN SKAL GENINDFØRES.

Danmark er et civiliceret land, og med al respekt for vore gæster fra Aalborg, må vort hold på det skarpeste tage afstand fra det barbariske forslag om genindførelse af dødsstraffen.

Når emnet skal defineres, er det nemlig Danmark, der er tale om. Det er dødsstraf, eksekution, drab, som vi havde det på et tidspunkt i vor historie, hvor folket var undertrykt - den sidste fuldbyrdede dødsstraf fandt sted i 1892 ved halshugning i Horsens. Det var under Estrup's provisorieregering, som på bedste enevælde-manér skaltede og valtede med det danske folk, som var det i Iran under Shah's velmagtsdage.

At have dødsstraf defineres derhen, at dømte - hvilket ikke nødvendigvis vil sige skyldige - i mord, skal bøde derfor med deres eget liv.

Vi vil også definere emnet til kun at omfatte civilretslige forhold, selvom guderne må vide, at dødsstraf er noget af det mest uciviliserede, man kan tænke sig.

Jeg har selv overværet en fuldbyrdet dødsstraf i Jeddah, Saudi Arabien.

Jeg har boet i Mellemøsten i flere år, og rejser konstant i området. Jeg har derved erhvervet et indgående kendskab til landenes retslige forhold samt til folks reaktion derpå. Jeg vil derfor, så indtrængende, som det er mig muligt, advare kraftigt mod at genindføre dødsstraffen i Danmark. Selv med vort mere udviklede retssystem er der dog altid risiko for justitsmord, og under alle omstændigheder ville jeg nødtigt være den der sender den dømte hen til skafottet.

Forestil jer en fredag i Jeddah ved Det røde Hav. Klokken er 12.30. Der er 38 graders varme, og en fugtighed på nær 100% får tøjet til at klistre til kroppen. Det er dog ingen blandt de mange hundrede forsamlede mænd, der ænser middagsheden. De sidder i sandet på en plads i midten af byen, omkranset af gamle lerklinede huse med de typiske arabiske skodde-balkon'er, hvorfra kvinderne uset kan følge handlingen. En række uniformsklædte soldater med skudklare geværer holder der midterste af pladsen fri, og trods bilernes tuden i trafikkaoset, er der en underlig tavshed over den store forsamling.

Pludselig bliver der bevægelse overfor hvor jeg står: en jeep, en lukket militærvogn, og nok en jeep maser sig gennem folkemængden og ind på pladsen. Ud af den lukkede vogn hales en forskræmt pakistaner, hvis ulykke var, at han havde kastet sit blik på en ung araberpige. Ifølge pigens far havde han gjort mere end det, og på disse kanter gøres der kort proces mod sådanne u-autoriserede lidenskaber: pigen udstødes af familien og manden skal nu halshugges.

Jeg må tilstå, at jeg vendte mig, mens det skete. Jeg hørte dog hvordan hans jamren efter en susen i luften blev afløst af folkets hujen, medens bødlens rensede sit sværd for blod.

Hvad manden var beskyldt for og måske også havde begået er af mindre betydning. Ingen forseelse kan retfærdiggøre en sådan straf.

Ifølge leksikon'et SESAM, bind 3, har den generelle begrundelse for at straffe oprindelig ligget i den betragtning, at man skulle tilføje forbryderen en lidelse til gengæld for de lidelser, han har tilføjet andre gennem sin forbrydelse. I vore dage, fortsætter leksikon'et, begrundes straffen med den forebyggende virkning overfor borgerne i almindelighed, og over den straffen rammer i særdeleshed.

Medens vi nok må indrømme, at den skyldige - efter dødsstraffens fuldbyrkelse - ikke længere selv er nogen trusel, kan vi med klare tal bevise, at den præventive virkning nærmest er omvendt proportional med straffens brutalitet.

Ifølge Danmarks statistik var der i 1973 42 tilfælde af forsætslig manddrab. I Saudi Arabien, hvor hovederne ruller, begås der ifølge uofficielle tal 200 drab om året - heri ikke medregnet de retslige gen-drab, således at tallet faktisk bliver fordoblet.

At dræbe et andet menneske er en forfærdelig ting, men den bliver dobbelt afskyelig hvis samfundet på gammel feudalmanér tager hævn og slår den skyldige ihjel.

Mord forekommer under mange omstændigheder:

- manden, der i raseri og sindsforvirring kvæler sin kone på grund af jalousi og utroskab.
- 2 unge berusede kommer i slagsmål, som ender med at den ene pådrager sig dødelige kvæstelser.

Disse mennesker har i en bestemt situation ikke været i stand til at bedømme omfanget af deres handlinger - men giver det os ret til gentage forbrydelsen, og kræve deres liv?

Der er også tilfælde af mere overlagte mord - oftest begået af sindslidende personer. På sådanne mennesker vil truslen om dødsstraf alligevel ikke have nogen virkning.

Eller forestil jer situationen i lande med dødsstraf - jagt på en undveget og dødsdømt mand. Han vil være desperat og ikke sky noget middel for at undslippe. Jeg kan her henvise til mr. William Jackson fra Oregon - én af de sidste stater i USA, som endnu ikke har afskaffet dødsstraf. Ifølge en artikel i Time Magazine var han dømt til døden for et tvivlsomt drab på en nabo. Han flygtede fra fængslet, og under flugten skød han en farmer og hans familie og forskansede sig på gården. Det gik ud over endnu en politimand inden mr Jackson skød sig selv. Disse drab kunne være undgået, hvis det havde drejet sig om et par år mere eller mindre i fængslet.

At sætte uret mod uret kan kun føre til endnu flere voldsomheder. Det har man også indset i de fleste lande. I Europa har således kun Bulgarien, Frankrig, Grækenland, Polen, Rumænien, Sovjetunionen, Tjekkoslovakiet og Østtyskland stadig civil dødsstraf. Det er ikke ligefrem disse lande, vi gerne vil sammenlignes med.

Vi ønsker fortsat Danmark som et frit og civiliceret land med behørig straf til lovbyggere, men bøddler vil vi ikke være.